

թար Բագարճըքի հայոց գաղութին պատմականը իրենց յիշատակարաններուն ամբողջական արտատպութեամբ պիտի լոյս տամ սոյն էջերուն մէջ ի մօտոյ:

Այսպէս հայ գաղութը Պուլկարիոյ համար եղած է հին և գործունեայ գաղութ մը, արժանի յիշուելու, երբեմն շատ բարգաւաճ և երբեմն ալ անշուք մնացած: Այսօր ստուարաթիւ հայ գաղութ մը պուլկար ազնիւ և եղբայրական կառավարութեան օգնութեամբ կ'ապրի խաղաղութեամբ: Հայք հոս միշտ հիւրասիրուած են. հաւկառակ ամենէն լքուած ըլլալու՝ Պուլկարիան չզլացաւ երբեք իր եղբայրակից քոյր ժողովուրդին՝ հայոց՝ բարեխնամ օգնական նեցուկը ըլլալու:

Այսպէս իմ երեք տարիներու երկար պըրպըտմանց արդիւնքը եղող բոլոր մանր և խոշոր անցեալ յիշատակարաններս լոյս տալով, կամաց կամաց պիտի գամ հաստատել որ հայք և պուլկարք եղած են ու պիտի մնան երկու ցեղեր՝ յաւիտենապէս բախտակից իրարու:

Յ. ՔԻՒՐՏԵԱՆ

Գ Ր Ա Կ Ա Ն

ՍՈՓՈՂԼԵՍ

Ի Դ Ի Պ Ո Ս Թ Ա Գ Ա Ի Ո Ր

(Շար. տես Բազմ. 1927, էջ 304)

ԶՈՐՐՈՐԴ ԱՐԱՐՈՒԱԾ

ՅՈԿԱՍՏԷ, ԲԱՆԲԵՐ, ՊԱՐ, Ի Դ Ի Պ Ո Ս, ԾԱՌԱՅ

ՅՈԿԱՍՏԷ

Երկրիս պետեր, միաքրք խորհուրդ մը ինկաւ, խունկ ու պսակներ ձեռքս երթալ դից մեհեան իներն,

Զ'իգիպոսի հոգին պէսպէս հոգերով կը տըւայտի. եւ փոխանակ դատելու Հին պատգամները նորերով, անձնատուր կ'ըլլայ ամէն անոնց որքն կը գտժեն Արհաւիրքներ. և զի խրատներըս չունին Որեւիցէ օգուտ, քեզի կը դիմեմ Աղբրտահայց, ո՛վ Ապողոնըդ Լիկեան, Ուխտանըւէր այս ձօներով, վասըն զի Դուն աւելի մօտ ես, որպէս զի մեզի Տաս յայանութիւն մը սուրբ. զի մենք ամէնքնիս Ահուդողի մէջ ենք, զանի տեսնելով Զարհուրած իբրը զեկավար մը նաւի:

ԲԱՆԲԵՐ

Ո՛վ օտարներ, կրնամ ձենէ իմանալ, Ապարանքն ո՛ւր է Իդիպոս արքային, Կամ ինքն իսկ ո՛ւր է՝ թէ գիտե՞ք՝ ըսէք ինձ:

ՊԱՐ

Ահա պալատն, եւ ինքն ալ ներսն է, ո՛վ հիւր, Էւ այս տիկինը մայրն է իր զաւակաց:

ԲԱՆԲԵՐ

Ըլլայ չքնաղ այդ ամուսինն երջանիկ Զաւէտ, տեսնէ երանիկներ միշտ իր շուրջն:

ՅՈԿԱՍՏԷ

Նոյնպէս եղիր երջանիկ դուն ալ, ո՛վ հիւր, Մաղթանքներովըդ արժանի ես ատոր, Բայց ըսէ ի՞նչ բան ըզքեզ հոս կը բերէ, Ի՞նչ բան կ'ուզես ծանուցանել դուն մեզի:

ԲԱՆԲԵՐ

Աւետիս տանդ եւ ամուսնոյդ, ո՛վ տիկին:

ՅՈԿԱՍՏԷ

Ի՞նչ աւետիս է այդ, ուրկէ՞ կու գաս դուն:

ԲԱՆԲԵՐ

Կորընթոսէն. ինչ որ ըսեմ պիտի քեզ, Ըզքեզ պիտի ուրախացնէ անկասկած, Էւ կարելի է թէ նաեւ տրամեցնէ:

ՅՈԿԱՍՏԷ

Էւ ի՞նչ լուր է՝ որ կրկնագօր է այդպէս:

ԲԱՆԲԵՐ

Զինք բընիկներն իսթմիական աշխարհին՝ Ինչպէս կ'ըսուէր հոն՝ թագաւոր պիտի 'նեն:

ՅՈԿԱՍՏԷ

Ի՞նչպէս, չ'իշխեր հոն ծերունին Պոլիբոս:

ԲԱՆԲԵՐ

Ո՛չ, մահը զայն գերեզմանին մէջ դըրաւ:

ՅՈԿԱՍՏԷ

Էւ ի՞նչ կ'ըսես. արդ Պոլիբոսը մեռա՞ւ:

ԲԱՆԲԵՐ

Մեռնիմ ես հոս, թէ ճշմարիտ չեմ խօսիր:

ՅՈԿԱՍՏԷ

Նաժիշտ, չերթամ պատմել փութով քու տիրոջդ. Ո՛վ պատգամներ աստուածներուն, ո՛ւր էք դուք. Կը փախչէր այդ մարդէն երբեմն Իդիպոս